

~ Методологија ~

ОЧЕКИВАНИ ПРИНОСИ РАНИХ УСЈЕВА И ВОЋА

ПРАВНИ ОСНОВ

Статистичка активност спроводи се у складу са важећим годишњим Планом рада Републичког завода за статистику, у складу са Статистичким програмом Републике Српске за период 2026–2029. године („Службени гласник Републике Српске“, број 4/26) и Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03).

МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ

Циљ и садржај

Подаци о засијаним површинама раних усјева и воћа, као и оцјена очекиваног просјечног приноса, добијају се на основу анкете „Годишње истраживање о засијаним површинама на крају прољећне сјетве и процјена приноса раних култура“.

Ово статистичко истраживање се проводи у складу са препорукама и стандардима Евростата. Основни циљ ове активности је обезбијеђење адекватних, поузданих и међународно упоредивих података о приносима раних усјева и воћа на нивоу Републике Српске.

ЈЕДИНИЦЕ ПОСМАТРАЊА

Јединице посматрања су пољопривредна газдинства (породична газдинства и газдинства правних лица и предузетника).

ОБУХВАТ

Истраживање се спроводи на случајно одабраном, репрезентативном узорку који обухвата породична пољопривредна газдинства са територије Републике Српске. Обухваћена су и сва газдинства правних лица и предузетника која се баве биљном производњом. Као оквир за избор јединица узорка користи се „Адресар пољопривредних газдинстава“ заснован на подацима Пописа становништва.

МЕТОД И ВРИЈЕМЕ ПРИКУПЉАЊА ПОДАТАКА

Прикупљање података у оквиру овог статистичког истраживања проводи се примјеном методе телефонског интервјуисања (CATI метод). Истраживање има годишњу периодичност. Анкетирање извјештајних јединица реализује се у периоду мај–јун, при чему се прикупљени подаци и оцјена стања усјева односе на референтни датум 25 мај.

ОБАВЕЗА ЗАШТИТЕ ПОВЈЕРЉИВИХ ПОДАТАКА

Резултати статистичког истраживања публикују се искључиво у агрегираном (збирном) облику, чиме се онемогућава идентификација појединачних извјештајних јединица. Заштита и повјерљивост индивидуалних података гарантовани су у складу са члановима 25. и 27. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) те одредбама важећег Правилника о заштити повјерљивих података. Прикупљени материјал користи се искључиво у статистичке сврхе.

ДЕФИНИЦИЈЕ ОСНОВНИХ ОБИЉЕЖЈА – ИНДИКАТОРА

Засијана површина – површина која је обрађена и засијана неким усјевом.

Родна површина – површина која с обзиром на старост и развијеност може дати род.

Просјечан принос – добија се дијељењем укупне производње неког усјева/засада са засијаном/родном површином.

Укупна производња – количина рода којом се располаже по завршетку жетве (бербе) и представља принос нормалне влажности по одбитку свих губитака приликом жетве/бербе и транспорта.

НИВО РЕПРЕЗЕНТАТИВНОСТИ ПОДАТАКА

Подаци добијени реализацијом овог статистичког истраживања су математички обрађени и пондерисани тако да обезбјеђују репрезентативност индикатора за ниво Републике Српске.

УСАГЛАШЕНОСТ СА МЕЂУНАРОДНИМ ПРЕПОРУКАМА И СТАНДАРДИМА

„Годишње истраживање о засијаним површинама на крају прољећне сјетве и процјена приноса раних култура“ је у потпуности усклађено са Регулативом ЕК бр. 1557/2015/ЕК (Commission Delegated Regulation (EU) 2015/1557 amending Regulation (EC) No 543/2009 of the European Parliament and of the Council concerning crop statistics) којим се регулишу истраживања у области биљне производње.

ОРГАНИЗАЦИЈА СПРОВОЂЕЊА

ОРГАНИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТАТИСТИЧКЕ АКТИВНОСТИ

Републички завод за статистику Републике Српске је одговорни произвођач података о очекиваним приносима раних усјева и воћа на пољопривредним газдинствима.

Комплетан процес статистичке обраде, унакрсне валидације и финалне агрегације података реализује се унутар Одјељења производних статистика Завода. Контрола квалитета излазних резултата обезбјеђује се досљедном примјеном унапријед дефинисаних критеријума рачунске и логичке контроле, чиме се све идентификоване нелогичности отклањају прије фазе објављивања.

ОБАВЕЗНОСТ ДАВАЊА ПОДАТАКА

Извештајне јединице (пољопривредна газдинства) дужне су да дају податке Републичком заводу за статистику, у складу са Законом о статистици.

МЕТОДОЛОШКИ МАТЕРИЈАЛ

УПИТНИК

Приликом реализације анкетног истраживања користи се упитник „Годишње истраживање о засијаним површинама на крају прољећне сјетве и процјена приноса раних култура“ за породична пољопривредна газдинства (ПС-ППГ) и упитник за газдинства правних лица и предузетника (ПС-ПЛ), који се налазе на званичном веб-сајту Завода:

https://rzs.rs.ba/static/uploads/obraci/poljoprivreda_i_ribarstvo/Obrazac_PS-PPG.pdf

https://rzs.rs.ba/static/uploads/obraci/poljoprivreda_i_ribarstvo/Obrazac_PS-PL.pdf

МЕТОДОЛОШКО УПУТСТВО

Методолошко упутство за спровођење истраживања, налази се на званичном веб-сајту Завода:

https://rzs.rs.ba/static/uploads/obraci/poljoprivreda_i_ribarstvo/Uputstvo_Za_Popunjavanje_PS-PPG.pdf

https://rzs.rs.ba/static/uploads/obraci/poljoprivreda_i_ribarstvo/Uputstvo_Za_Popunjavanje_PS-PL.pdf

ПУБЛИКОВАЊЕ

Подаци о очекиваним приносима раних усјева и воћа објављују се 10. јула текуће године, у оквиру редовног статистичког саопштења „Очекивани приноси важнијих раних усјева и воћа“.

Припремио:

Бранислав Гојковић

Посљедње ажурирање:

14. јул 2026.